

**Hyvinvointia luonnosta Keski-Suomessa
GREEN CARE –esiselvityshanke 2013**

LOPPURAPORTTI

Toteutusaika	1.1.2013 – 31.12.2013
Hallinnoija	Maaseudun Sivistysliitto (MSL) / Länsi- ja Keski-Suomen aluekeskus
Toteutusalue	Keski-Suomen maakunta
Hanketunnus	18505

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Sisällysluettelo	sivu
Yhteenveto	3
Tausta	3
Tavoitteet	5
Toteutus ja toimenpiteet	5
Tulokset ja vaikutukset	6
Jatkotoimenpide-ehdotus	15

LIITE 1: Kyselytutkimus MTK:n jäsenille sekä sosiaalihuollon yrityksille

LIITE 2: Esiselvityshankkeen haastattelujen kysymyslomakkeet

1. Yhteenveto

Esiselvityksessä kartoitettiin Green Care – toiminnan (jäljempänä GC) tilaa Keski-Suomessa. Hankkeessa selvitettiin luontoavusteisen toiminnan painopisteet, edistymisen mahdollisuudet ja kehittämistoiveet Keski-Suomen maakunnan alueella. Kartoitukset toteutettiin kyselytutkimuksin ja haastatteluin.

2. Tausta

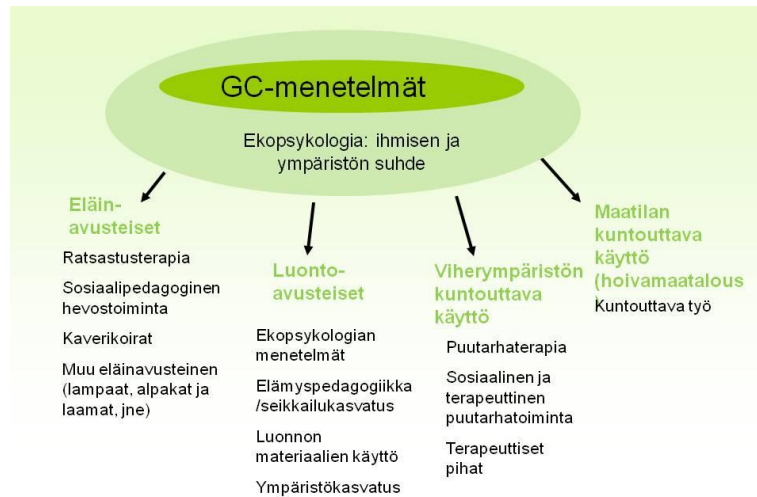
2.1 Mitä Green Care tarkoittaa

Green Care palveluita on alettu viime vuosina kehittämään ja konseptoimaan eri puolilla maata. GC-palvelut jakaantuvat valtakunnallisen GC-yhdistyksen Green Care – Finland ry:n määritelmän mukaisesti vihreän hoivan ja vihreän voiman palveluihin. Vihreän hoivan palvelut ovat useimmiten sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön alaista toimintaa. Vihreän voiman ja virkistykseen palveluihin kuuluvat esimerkiksi matkailun oheispalvelut ja muut hyvinvointipalvelut. Kaikkia yhdistää luonnon hyödyntämisen tavoitteellisuus, vastuullisuus ja ammatillisuus.

Kuvan lähde: Green Care Finland ry.

GC-toiminnan menetelmät jakaantuvat eläinavusteisiin ja luonto-avusteisiin menetelmiin sekä maatilalla ja viherympäristön kuntouttavaan käyttöön. Menetelmiä käytetään sekä vihreän voiman että hoivan palveluissa.

Kuvan lähde: Green Care Finland ry.

GC-toimintaa on lähdetty kokoamaan ja kehittämään omaleimaisiksi luontoavusteisiksi palveluiksi. Tavoitteena on ollut tehdä tunnetuksi näitä jo olemassa olevia palveluilta ja saada niiden profiilia nostettua. Keskeinen tavoite paremman hyvinvoinnin ja elämän edellytysten ohella on yritysten, erityisesti maaseudun yritysten, uudet liiketoimintamahdollisuudet.

2.2 Tausta Keski-Suomessa

GC-toiminnan kehittäminen on alkanut kuluvalle ohjelmakaudella eri puolilla maata. Keski-Suomi on herännyt teemaan jälkijunassa: useissa toisissa maakunnissa on jo viety läpi GC-toiminnan kehittämis- ja koulutushankkeita. Sitra ja MTT ovat vieneet valtakunnallista GC-tiedotus ja tutkimustoimintaa eteenpäin. Valtakunnallinen GC-yhdistys on perustettu 2009 ja tutkimustoimintaa on virinnyt mm. opinnäytetöiden muodossa.

Keski-Suomessa ensimmäinen maakunnallinen GC-tapahtuma järjestettiin helmikuussa 2012 ja toinen kesäkuussa 2012. Tilaisuuden johtopäätöksenä esitettiin tarve kartoittaa GC-toiminta Keski-Suomessa. Maaseudun Sivistysliitto otti vastuulleen hankevalmistelun. Hanke myönnettiin MSL:lle loppuvuodesta 2012.

Jälkimmäisessä tilaisuudessa nostettiin keskeiselle sijalle nämä seikat

- GC-ajattelun valtavirtaistuminen
- olemassa olevan GC-toiminnan tunnistaminen ja näkyväksi tekeminen
- GC-toiminnan on kannattavuus
- maaseudun ja kaupungin vuorovaikutus
- maaseudun mahdollisuuksien hyödyntäminen asiakaslähtöisesti ja kannattavasti

Esiselvityshankkeessa nämä seikat nostettiin keskeisimmiksi lähtökohdiksi GC-toiminnan kartoittamisessa.

2.3 Kohderyhmä ja hyödynsaajat

Kartoituksen kohderyhmänä ovat olleet GC-yrittäjät ja GC-toiminnasta kiinnostuneet yrittäjät, kunnat, järjestöt ja aluekehittäjät.

3. Tavoitteet

Ylemmän tason tavoitteita olivat GC-ajattelun valtavirtaistuminen, maaseudun ja kaupungin vuorovaikutuksen lisääminen, maaseutuelinkeinojen elinvoimaisuuden turvaaminen, maaseudun mahdollisuuksien esiintuonti ja uudenlaisen ajattelun tuominen maaseutuyrittäjyyteen.

Hankkeen tavoitteita olivat

- kartoitetaan maakunnassa jo olemassa olevat GC-periaatteiden mukaan toimivat palveluiden tarjoajat ja käyttäjäryhmät
- esitellään GC-toimintaa mahdollisuutena monipuolistaa alan kysyntää sekä tarjontaa
- selvitetään jo olemassa oleva tutkimus-, koulutus- ja kurssitarjonta, joka on hyödynnettävissä GC-toiminnassa
- selvitetään uudet tutkimus- ja koulutustarpeet
- tutustutaan muualla saatuihin kokemuksiin GC-hankkeista ja alan muusta toiminnasta sekä sovelletaan tietoja oman maakunnan tarpeisiin
- kokeillaan erilaisia kaupungin ja maaseudun kanssakäymisen muotoja

Esiselvityksen tavoitteena oli myös etsiä GC-toiminnalle rooleja erilaisissa maaseutuun liittyvissä yhteisöissä ja yrityksissä, joita ovat esim. kyläyhdistykset, maatilat ja vanhusten hoitokodit.

Esiselvityksen tavoitteena oli kartoittaa Keski-Suomen GC-toiminnan painopistealueet, joista esimerkkejä ovat ruoka, luontomatkailu ja ratsastusterapia. Hankkeen aikana kartoitettiin eri tapaamisten yhteydessä tarpeellisia jatkotoimia GC-toiminnan edistämiseksi Keski-Suomessa.

4. Toteutus ja toimenpiteet

4.1 Toimenpiteet

Hankkeen toteutuksessa keskeisin toimintamuoto oli laadullinen haastattelututkimus. Haastateltuja ryhmiä olivat yrittäjät ja kuntien sosiaalijohto. Järjestöjen, koulutuksen ja kehittäjien edustajia on tavattu ja kartoitettu heidän näkemyksiään GC-toiminnan kehittämisestä. Haastattelut on tehty pääosin paikanpäällä yrityksissä ja kunnantoimistoissa. Hankkeessa toteutettiin ostopalveluna kaksi kyselytutkimusta, jotka suunnattiin maatalousyrittäjille ja sosiaalialan yrittäjille. Kyselytutkimusten tulokset ovat raportin liitteenä. Hankkeen puitteissa on myös verkostoiduttu ja haettu kokemuksia GC-toiminnasta muualta Suomesta, sekä tiedotettu tapahtumien avulla GC-toiminnasta ja sen mahdollisuuksista.

4.1.2 Tapahtumat ja tapaamiset

Hankkeessa järjestettiin kolme tiedotustapahtumaa. Avoimien ovien päivä järjestettiin viidessä keskisuomalaisessa Green Care -yrityksessä 15.5.2013 osana valtakunnallista GC-yritysten avoimien ovien päivää. Tapahtuma saavutti paikoin hyvin osallistujia ja sai mediassa huomiota. Toinen tapahtuma 7.11.2013 kokosi yhteen GC-työtoiminnasta kiinnostuneita Jyväskylän Äijälän

tilalle. Tilaisuus järjestettiin yhteistyössä Etelä-Savon Luontohoiva hankkeen ja KPEDUN Luonnostaan Hyvinvoiva-hankkeen kanssa.

Hankkeen päätöseminaari järjestettiin 14.11.2013 Jyväskylän Könkkölässä. Tilaisuus kokosi yhteen GC-toiminnasta ja sen kehittämisestä kiinnostuneita yhteensä 35 henkeä. Keskustelu oli vilkasta ja tilaisuus informatiivinen.

Hankkeen tapaamiset:

Länsi- ja Etelä-Suomen Green Care -hanketoimijoiden aluetapaaminen 20.3.2013, Tampere

MSL:n hanketyöntekijöiden neuvottelupäivät 7.-8.5.2013, Pyhäjärvi

Keski-Suomen maaseutuyrittämisen työpaja 20.5.2013, Jyväskylä

Pohjois-Suomen Green Care -hanketoimijoiden aluetapaaminen 30.5.2013, Liminka

Elinvoimaa Joutsaan -hankkeen infotilaisuus yrittäjille 3.9.2013, Joutsa

Kuntamarkkinat 11.9.2013, Helsinki

Valtakunnalliset Green Care -päivät 19.–20.9.2013, Lepaa

4.2 Aikataulu

Hankkeen toiminta-aika oli alkuperäisen päätöksen mukaisesti 1.1.2013–31.8.2013. Hankkeen toteutukselle haettiin kesäkuussa jatkoaikaa, joka myönnettiin. Täten hankkeen toteutusajaksi tuli 1.1.2013–31.12.2013. Hankekoordinaattori aloitti työnsä rekrytointiprosessin jälkeen 15.2.2013 ja hankkeen toimenpiteet on toteutettu 4.12.2013 mennessä, jonka jälkeen hankekoordinaattori pitää työsuhteensa aikana kertyneet vuosilomat. Heinäkuun aikana ei tehty toimenpiteitä.

4.3 Resurssit

Hankkeessa työskenteli kokopäiväinen hankekoordinaattori, hum.kand. Petri Honkonen. Hankkeen kyselytutkimuksen toteutti ostopalveluna Jyväskylän ammattikorkeakoulun Luonnonvarayksikön opiskelija Miia Vasama. Hankkeella ei ollut seurantaryhmää. Hankkeen kirjanpito ja muu taloushallinto on järjestetty osana Maaseudun Sivistysliiton taloushallintoa.

4.4 Toteutuksen organisaatio

Hankkeen toteuttaminen on tapahtunut Maaseudun Sivistysliiton Länsi- ja Keski-Suomen aluekeskuksen kautta, jonka fyysinen toimipaikka sijaitsee Saarijärvellä. Hankkeen johtaminen on tapahtunut aluekeskuksen ja liiton johtamisjärjestelmän kautta.

4.5 Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen rahoittajana toimi Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma, jota hallinnoi maa- ja metsätalousministeriö. Rahoituksen myönsi Keski-Suomen Ely-Keskus. Green Care Keski-Suomessa 2013 -esiselvityshanke noudatti Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman kolmatta toimintalinjaa. Hankkeen kulut rahoitettiin kokonaisuudessaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman kautta.

4.6 Raportointi ja seuranta

Hankkeen toteutusta ja seuranta on toteutettu aluepäällikön, MSL:n toiminnanjohtajan ja hankekoordinaattorin yhteistyöllä. Hankkeen tuloksista on raportoitu palaverissa Keski-Suomen Ely-keskuksessa 10.9.2013, Veli Koskelle ja Ulla Mehto-Hämäläiselle sekä hankkeen päätösseminaarissa 14.11.2013 Jyväskylässä Könkkölän leirikeskuksessa.

4.7 Toteutusolehdut ja riskit

Green Care – toiminnan kartoittaminen alueella, jossa aiemmin ei ole asiaa edistetty millään tavoin sisälsi haasteita. Asia on valtaosalle vieras ja monimutkaisinkin kokonaisuuden jäsentäminen on lyhyessä ajassa haastavaa. Resurssit tässä hankkeessa laajan kuluttajamarkkinaselvityksen tekemiseen olivat riittämättömät, joten hankkeessa on selvitetty luontohoivaan lukeutuvien palvelujen ostajapotentialia kuntien sosiaalitoimen edustajia haastatteleamalla. Hankkeen aikana toteutetuissa haastattelututkimuksissa tulee muistaa, ettei ole varmuutta siitä onko tavoitettu kaikki GC-tyyppiset yrittäjät. Todennäköistä on että on onnistuttu maakunnan alueella tavoittamaan vain pieni osa, joskin asiasta kiinnostunut joukko yrittäjiä.

5. Yhteistyökumppanit

Hankkeen yhteistyökumppaneita ovat olleet järjestöt, kuten MTK, Maa- ja Kotitalousnaiset ja Keski-Suomen Kylät ry. Hankkeen puitteissa on tehty yhteistyötä Terveysten ja Hyvinvoinnin Laitoksen (THL), Maa- ja Elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT), Jyväskylän Ammattikorkeakoulun Luonnonvara- ja hyvinvointiyksiköiden ja Pohjoisen Keski-Suomen Oppimiskeskuksen (POKE) kanssa. Tiivistä yhteistyö on ollut THL:n, POKE:n ja MTT:n kanssa.

Hankkeessa tehtiin yhteistyötä toisten alueellisten Green Care-hankkeiden kanssa, yhteistyötahoja olivat KPEDU:n Luonnostaan Hyvinvoiva-hanke Keski-Pohjanmaalla ja Ruralia Instituutin Etelä-Savon Luontohoiva – hanke. Yhteistyökumppaneita ovat olleet Keski-Suomen Leader-toimintaryhmät, etenkin Viisari ry, Jyväsräihi ry ja Maaseutukehitys ry. Keskeinen yhteistyökumppani oli Saarijärven seudun yrityspalvelu SSYP Oy. Hankkeen aikana on oltu yhteydessä Keski-Suomen kuntien kehittämissyhtiöihin, Jämsek-Kehitys Oy, Witas Oy ja Kehittämissyhtiö Karstulanseutu Oy.

6. Tulokset ja vaikutukset

6.1 Haastatellut yrittäjät ja toimijat

Yrittäjien valikointi haastateltaviksi tapahtui eri tavoin. Yritykset on kartoitettu eri verkostojen kautta: yrityskehittäjien, aluekehittäjien, järjestöjen ja muiden hankkeen alkuvaiheen kontaktien kautta. Osa valikoitui valtakunnallisen GC-verkoston kautta haastateltavaksi, osa otti itse yhteyttä. Leader -toimintaryhmien ja kehittämissyhtiöiden tapaamisissa saatiin neuvoja ja vinkkejä haastateltavista yrittäjistä. Haastattelut toteutettiin paikan päällä yrityksissä, mikä mahdollisti

perusteellisen keskustelun yrittäjien kanssa ja tutustumisen yritystoimintaan. Alla on koottuja tilastoja haastatteluista, sekä poimintoja yrittäjien vastauksista.

Hankkeen aikana haastatellut yrittäjät jakaantuivat seuraavasti:

<i>Maaseutumatkailuyritykset</i>	10
<i>Hoivayritykset</i>	6
<i>Erä- ja luonto-opaspalvelut</i>	2
<i>Terapiapalvelut</i>	3
<i>Muut hyvinvointipalvelut</i>	4
<i>Koulutus ja kasvatuspalvelut</i>	2
<i>Yhdistykset (mm.kuntouttava työt.)</i>	2
<i>Ratsastuspalvelut</i>	1
Yhteensä	30

Haastatellut toimijat olivat hyvin erityyppisiä. Osalla yritystoiminta oli alkuvaiheessa, jopa suunnittelun asteella, osalla jo vuosikymmeniä jatkunutta. Kaikkia yhdistää kiinnostus GC – toimintaa kohtaan tai olemassa oleva GC – toimintamalli.

Yrityksen työntekijämäärä oli keskimäärin noin kaksi työntekijää. Tyypillisimmin yritykset työllistivät yrittäjän itsensä tai yrittäjäpariskunnan. Useimmat yritykset työllistivät myös useita osa-aikaisia työntekijöitä ja sesonkityöntekijöitä. Eniten työntekijöitä oli hoivayrityksissä. Useat yritykset myös käyttivät ostopalveluita.

Yritysten keskimääräinen työntekijämäärä:

Maaseutumatkailuyritykset	2
Hoivayritykset	4.5
Erä- ja luonto-opaspalvelut	1
Terapiapalvelut	1
Muut hyvinvointipalvelut	1
Koulutus ja kasvatuspalvelut	1.5
Yhdistykset (kuntouttava työt.)	(1.5)
Ratsastuspalvelut	1
Keskimäärin	2 työntekijää

Tyypillisimmät yrittäjien ja työntekijöiden koulutustaustat

Lähihoitaja	13
Maatalousalan ammattitutkinto	6
Sosionomi	5
Erä- tai luonto-opas	4
Puutarhuri	4
Lastentarha-opettaja	4
Merkonomi	4

Yrittäjän ammattitutkinto	3
Sosiaalityön akat. koulutus	2
Psykologi	2
Lastenohjaaja	2
Sosiaalipedagogisen hevost. koulutus	2

Muita taustakoulutuksia olivat esimerkiksi sairaanhoitaja, saunaterapeutti, yhteisöpedagogi, agrologi, perhepäivähoitaja, puuseppä, kokki, keittäjä, kehitysvammaisten ohjaaja, eläinavusteinen valmentaja ja toimintaterapeutti. Useimmilla yrittäjillä ja työntekijöillä oli useampia kuin yksi tutkinto ja koulutus taustallaan. Haastatelluilla oli monipuolista koulutus- ja ammatillista taustaa.

Haastateltujen yrittäjien ja toimijoiden kehittämistarpeet

Kysyttäessä, voisivatko yrittäjät ostaa GC-tyyppisiä palveluita toisilta yrittäjiltä omansa tueksi, 20 näki sen mahdollisena, yhdeksän haastateltua ei. Muutamat yrittäjät jo sitä tekivätkin. Ostopalvelut nähtiin ensi sijassa mahdollisuutena täydentää omia tuotepaketteja. Myös itseltä puuttuvan erityisosaamisen, esimerkiksi terapia-alojen osaamisen osto nähtiin mahdollisena, GC-palvelutuotteita kehitettäessä.

Haastateltujen yrittäjien ja toimijoiden näkemykset Green Care:sta

Mitä ajatuksia sanapari Green Care sinussa herättää?

- Kehitysvammapuolella uusi juttu
- Suomi jälkijunassa tässä
- Kriteeristö puuttuu, jäsentymätön kokonaisuus
- Vihreän ajattelun yhdistäminen hoivapalveluun, tuki lasten kasvuun ja kehitykseen
- Profiiliin nostoa jo olemassa oleville palveluille
- Luontokuntoutus oman palvelun kannalta kuvaavampi termi
- Koulutus kirjavaa, pitäisi rekisteröidä
- Istuu nuorisotyöhön loistavasti
- Tieteellisellä ajattelulla ei voi selittää kaikkea
- Kansainvälinen asia, vanha juttu joka keksitään nyt uudelleen
- Jotta asia etenee, pitää luoda verkosto
- Maalaisjärjellä huolehtimista
- Osa "slow life" – ilmiötä
- Ihmisten eheytymistä luonnossa, luonnosta vieraantuneille ihmisille
- Joku toinen nimi olisi parempi
- Tarvitsemme tällaista offline-muotoa

Onko nykyisessä yritystoiminnassasi Green Care toimintamuotoja: luontoa, maaseutu ympäristöä, maataloutta tai eläimiä hyödyntäviä palveluita? Jos on niin millaisia?

- Ulkoillaan ja liikutaan maaseutu ympäristössä, asukkaat osallistuvat eläinten hoitoon, pihan laittoon, lannan luomiseen ja puiden hakkaamiseen.
- Luonto harrasteiden tukena, liikunta integroitu luontoon lasten kanssa

- Eläimet mukana arjessa
- Puutarhanhoitoa asukkaiden kanssa
- Luonto ja eläimet apuna lasten tunnekasvatuksessa
- Luonto harrastuksena ja liikunnan tukena, myös matkailupuolella luonto hyvinvoinnin lähteenä
- Lasten kanssa luontevaa luonnossa liikkumisen aikana myös luonnosta oppiminen
- Luonnon materiaalit askartelussa ja viriketoiminnassa
- Metsämörri -toiminta lasten kanssa
- Alusta alkaen lastensuojelutoiminnan lähtökohtana luonnon ja eläinten hyödyntämistä
- Luonnon tuntemus lasten kanssa, ympäristökasvatusta
- Luontoa kunnioittava sopusointuinen elämäntapa
- Maatilan työt rytmittävät vuotta
- Eläimiä sen mukaan pidetty, mitkä lapsia ja nuoria kiinnostavat
- Henkinen hyvinvointi syntyy luonnosta sinällään
- Luonto on toimintaympäristö, joka auttaa varsinaista toimintaa ja tuo siihen lisäarvon
- Eläin työparina, luonto ympäristönä, sosiaalityön keinoin
- Luontokuntoutus on tavoitteellista toimintaa
- Luonto ja maaseutu luovat ympäristön, ja eläimet ovat vain työparina. Asiakas itse toimii ja antaa merkityksen sille mitä tapahtuu
- Sosiaalipedagogista hevostoimintaa
- Aina tarjotaan se mahdollisuus että toimitaan ulkona
- Psykologia on kehitetty Keski-Euroopan kaupungeissa, se ei vastaa ”metsäläisen kansan” tarpeisiin
- Maaseudun taustat vaikuttavat ihmisiin vuosisatoja sukupolvia taaksepäin
- Unet ovat myös luonnon yksi taso
- Luonto, eläimet ja maa työllistävät, ihminen vain ohjaaja
- Puutarhan ylläpitotoimia vammaisten asiakkaiden kanssa, kuntouttavaa työtoimintaa
- Maastoretket, luonto toimintaympäristö
- Hiljentymisen luonnossa, suunnitteilla myös hengellinen sisältö
- Kokouspalveluissa hyödynnetään luontoa
- Hyvinvointimatkailupaketteja, joissa luonto mukana
- Perinteisten maataloustöiden tekemistä kuntouttavassa tarkoituksessa
- Tavoitteena luoda metsäretkille myös hengellinen sisältö
- Puutarhaterapian koulutusta
- Luonnossa liikkumista ja ohjausta erityisryhmille
- Alpakoiden ympärille tarkoitus kehittää terapiatoimintaa
- Kaverikoiratoimintaa
- Kaupungistuville ihmisille kohdistuvaa luonnossa eheytymistä
- Naisten luontohyvinvointipaketti

Haastateltujen yrittäjien ja toimijoiden nykyinen toiminta

Haastatelluista yrittäjistä ja toimijoista 27 näki että maaseutumaisuudella on keskeinen merkitys omassa liiketoiminnassaan. Maaseutu ympäristö tai luonto oli käytössä useimmiten välttämättömänä toimintaympäristönä. Se ei varsinaisesti ollut toiminnan kohde kuin muutamalla yrittäjällä, joilla oli usein maanviljelystä liitännäis- tai pääelinkeinona. Kolme haastateltua vastasi,

ettei maaseutumaisuudella ole merkitystä liiketoiminnassa. Tämä johtui lähinnä siitä, ettei näiden yrittäjien toimintaympäristö ollut maaseudulla, tai siitä ei tullut muihin alan toimijoihin verrattuna lisätuloja.

Yrityksen keskeisiä yhteistyötahoja olivat useimmiten kehittämissyhtiöt, kunnat ja kuntayhtymät sekä viranomaiset. Muut yrittäjät ja palveluntuottajat sekä yrityksestä riippuen esimerkiksi koulut ja yhdistykset olivat tyyppillisiä yhteistyökumppaneita. Osa yrittäjistä, joilla oli eläimiä, olivat myös vuokranneet eläimiään GC-yrittäjien käyttöön. Hoiva-alan toimijoilla oli keskimäärin useampia yhteistyökumppaneita yrityksen luonteesta johtuen. Asiakkuuksia tarjoavat tai välittävät yhteisöt olivat useimmilla yrittäjillä tärkeimpiä yhteistyökumppaneita. Luontoympäristöä toiminnassaan tarvitsevista osa teki yhteistyötä metsänomistajien ja esimerkiksi Metsähallituksen kanssa. Yhdistystoimijoilla toiset yhdistykset olivat luontevia kumppaneita. Usea matkailuyritys oli ollut myös hankkeissa mukana.

Oletko kiinnostunut soveltamaan yritystoiminnassasi GC-menetelmiä myös jatkossa? Jos olet millaista tukea tai neuvontaa tarvitset tähän?

- Asiakkaat menevät eteenpäin tämän gc-toimintamuodon ansiosta. Toimintakyvyssä tapahtunut muutoksia. Uuden sisällön kehittämiseen voisi tarvita tukea.
- Pitäisi olla virallista neuvontaa, kriteerejä, joku sertifikaatti (GC-toiminnalle)
- Kunnissa ei tiedetä mistä tässä on kyse
- Yhteismarkkinointia tarvitaan jotta asia tulee tunnetuksi
- Ei luovuta tästä menetelmästä. Projektit ja elämykset eivät ole tärkeitä, vaan se mitä tapahtuu joka päivä asiakkaiden kanssa.
- Verkostoa ympärille, tarvitsisi vertaistukea. Asia on uusi.
- Tukea muilta GC-toimijoilta, jotta asia löisi läpi
- Ongelmana se että mihin suuntaan lähtee verkostoitumaan, ettei asialta putoa pohja pois
- Jos löytyisi yhteistyötaho ja ideoita palvelun kehittämiseen. Uusia yhteistyökumppaneita
- Verkostoitumiseen apua
- Olisi mielenkiintoista peilata tätä muiden yrittäjien kanssa jotka ovat tästä (GC:sta) enemmän perillä
- Tuotteistamiseen tarvitsen apua, kentän hahmottamiseen ja konkretisoitumiseen
- Jos löytää yhteistyöverkostoja se on plussaa
- Lainsäädäntö tulee ensimmäisenä mieleen. Koulutus ja määräykset, mitä on otettava huomioon GC-yrittäjänä toimiessa
- Verkostoitumiseen ja tuotteistamiseen tarvitaan apua, tavoitteena kansainväliset markkinat
- Markkinointiin tarvitsen apua
- Tutustumista toisiin yrityksiin, keskusteluja toiste yrittäjien kanssa.
- Tuotekehittelyyn, verkoston luomiseen ja markkinointiin
- Lyhytkestoista koulutusta, tuotteistamista
- Jatkohankkeessa on tunnustettava olemassa oleva osaaminen. Avata se mitä GC-toiminta jo on
- Ei aleta alusta, vaan toimitaan
- GC-ajattelu pitää aukaista
- Kuka on mitäkin valmis maksamaan tällaisesta palvelusta

Onko yritykselläsi tarve saada lisätietoa GC-ajattelusta?

- Yrityksen muutosvaiheessa tieto olisi todella tarpeen
- Kyllä, mikä on kriteeristö, mitä on Green Care
- Säädöksistä lisätietoa, sekä tietoa investointituista
- Enemmän tarve verkostoitumiselle kuin lisätiedolle
- Pätevyyksistä ja mahdollisuuksista julkisen puolen maksusitoumustuottajaksi
- Tarve verkostoitua ja saada homma käyntiin
- Kiinnostunut kouluttamaan alalle
- Lähdetään ehdottomasti mukaan jos on hanke tulossa
- Tutkimustulokset kiinnostavat ja mitä uusia sovellutuksia tulee
- Kuntien päättäjien tietoisuutta lisättävä, ennakkoluulot GC-asiaan ovat kovat

Kaikki haastatellut toivoivat lisätietoa GC-toiminnasta ja ajattelusta. Green Care – termi oli monille vieras. Moni kuitenkin koki asiaan tutustuttuaan oman toimintansa kuuluvan GC–viitekehukseen. Useilla yrittäjillä yritystoiminta oli jonkinlaisessa muutostilassa, joten kiinnostusta uudenlaisten markkinointi- ja tuotteistamismuotoihin oli. Green Care nähtiin myös keinona sitoa oma erityinen toiminta osaksi laajaa kokonaisuutta. Yhteismarkkinointi GC-yritysten välillä nähtiin suurena mahdollisuutena.

6.2 Kuntien sosiaalitoimenjohtajien haastattelut

Hankkeen tavoitteisiin kuului GC-palveluiden markkinoiden ja kysynnän selvitys. Samoin kartoituksen aikana yrittäjien haastatteluista tulleet viestit kertoivat yrittäjien ja palveluita ostavien kuntien vuoropuhelun haasteista. Tämän johdosta toteutettiin Keski-Suomen kuntien sosiaalitoimen johtavien viranhaltijoiden haastattelu. Keski-Suomen SOTE-palveluiden järjestämiskenttä on kirjava, joten eri kunnista/sote-kuntayhtymistä valikoitui eri asemassa olevia johtavia virkamiehiä haastateltaviksi. Kaikkia vastaavissa asemassa olevia henkilöitä ei kyetty tavoittamaan hankkeen aikana, mutta haastatteluja tehtiin yhteensä kaksitoista. Henkilöitä haastatteluissa oli mukana yhteensä viisitoista.

Haastatelluista yhtä työllisyyden puolella työskentelevää ammattilaista kaikilla oli sosiaalialan koulutus ja ammatillinen tausta. Toimenkuvat vaihtelivat kunnan koon mukaan, suuremmissa kunnissa on useampi vastuualuejohtaja sosiaalipuolella. Pienemmissä kunnissa yksi johtaja saattaa vastata koko sosiaali- ja terveystoimesta ja hoitaa ohessa vielä sosiaalityöntekijän tehtäviä. Kysymyspatteriston lähde on pro gradu-työ Lapin yliopistosta (Lehto, A: 2011).

Haastattelujen tulokset

Kunnan toimintaan/ostopalveluihin kuuluvat Green Care – tyyppiset palvelut

- Toimintakeskuksessa alihankintatyötä luonnon materiaaleilla
- Sosiaalipedagogista hevostoimintaa lastensuojelun asiakkaille
- Vammaisille hevosterapiaa
- Vanhainkodilla kissoja kokeiltu, mutta poistettu allergian vuoksi
- Lastensuojelun lapsille ollut erätoimintaa tarjoava yrittäjä, mutta kunnalta loppui rahat

ostaa

- Ammatillisissa perhekodeissa lemmikkieläimiä
- Lasten psykoterapiassa hevosterapiaa käytetty, myös avohuollon asiakkaille
- Lastensuojeluasiakkaiden ratsastusharrastuksen tukeminen maksusitoumuksella
- Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat työskentelevät metsä- ja puutarhatöiden parissa
- Vammaiset puutarhatöissä kesäisin
- Lastensuojelussa ulkoilua luonnossa, keskustelun puitteiksi hyvä
- Vammaisten työtoiminnassa ollut GC –toimintaa
- Nuoria ollut ratsastusterapiassa
- Työpajatoiminnassa virkistystoimintaa säännöllisesti

Kunnista yhdessäkään ei itse tuotettu varsinaisia GC -palveluita ja tietämys kokonaisuudesta oli ohutta. Kysymykseen onko Green Care teille tuttu, vastaukset jakautuivat siten että neljässä haastattelussa Green Care oli tuttu termi, kahdeksassa ei lainkaan tuttu. Usein ongelmaksi nähtiin osaamisen puute sekä palvelun tuottajilla että hankintapäätöksen tekijöillä.

Muutamalla haastatelluilla oli jotain kokemuksia luontolähtöisten menetelmien käytöstä, mutta suurin osa ei enää työskennellyt varsinaisen sosiaalityön parissa, joten kokemukset olivat aiemmalta työuralta. Varsinaisia omia kokemuksia toteuttajana, ei ollut kellekään. Kuitenkin kaikki haastatellut näkivät GC:n sopivan ammatilliseen sosiaalipalvelujen tuottamiseen.

Kysymykseen mistä hankkisit mieluiten tietoa GC-palveluista, tuli toiveita THL:n tiedotuksesta aina palveluntuottajiin. Suurin osa toivoi mahdollisten palvelua tarjoavien yrittäjien hoitavan tiedotuksen, siten että vaikuttavuustietoa on riittävästi saatavilla. Kaksi haastateltua toivoi tietoa kollegoilta.

Kysymykseen millä asiakasryhmillä koet hallinnonalallasi olevan eniten tarvetta luontolähtöisiin palveluihin sekä kuka niistä hyötyy eniten, vastattiin vaihtelevasti. Alla olevassa taulukossa on kuvattu vastausten jakautuminen:

Mikä asiakasryhmä hyötyy mielestäsi eniten luontolähtöisistä palveluista?

<i>Kehitysvammaiset</i>	3
<i>Vanhukset</i>	3
<i>Lastensuojelun asiakkaat</i>	2
<i>Muistisaira</i>	2
<i>Lapset ja nuoret</i>	2
<i>Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat</i>	1
<i>Mielenterveyskuntoutajat</i>	1
<i>Työllistettävät nuoret</i>	1
<i>Kaikki asiakasryhmät</i>	4

Vastauksiin saattoi vaikuttaa vastaajan käsitys Green Care:sta ja hänen vastuualueensa asiakkuudet. Neljä vastaajaa katsoi että kaikki hyötyvät luontolähtöisistä palveluista.

Kysymykseen ”Mitä edellytyksiä Green Care-palvelulla on teidän mielestänne hankinnan kannalta palvelun laadun ja tuotannon osalta” useimmat vastaajista nostivat esille vaikuttavuustiedon ja ammatillisuuden sekä säädösten noudattamisen. Alla on poimintoja vastauksista.

Mitä edellytyksiä Green Care-palvelulla on teidän mielestänne hankinnan kannalta palvelun laadun ja tuotannon osalta?

- Ostopalveluja ei voisi ajatellakaan, säästöistä johtuen uhan alla on jopa omaishoidon tuki
- Henkilökunnan oman harrastuneisuuden varassa tämä toiminta
- Pilottiprojekteja voisi ajatella, esim. perhehoidon taholla
- Tarjoajalla tulisi olla tutkinto, ettei kuka tahansa voi tarjota palveluita, joku (GC) koulutus pitää luoda
- Todennettavissa se hyöty ja rakenne, oltava tavoitteellista
- Palvelukuvaus asiantunteva ja vakuuttava
- Päivätoimintaan sopisi paremmin
- Länsi-Suomen AVI erittäin tarkka, Itä-Suomessa tällainen toiminta onnistuu helpommin
- Tavoitteena oltava se että asiakas oppii keinot selvittää ilman tukitoimia, hyödyntää luontoa omatoimisesti
- Tutkimustuloksia oltava osoitettavissa, jotta on näyttöä
- Koulututtunut pitää olla
- Kunnan palvelut ovat tertiärisiä, korjaavia palveluita, jos pystytään osoittamaan hyödyt, voisi harkita ostamista
- Tietyissä tilanteissa voisi ostaa palvelua ilman näyttöäkin ja todeta sen jälkeen hyödyt
- Hyöty asiakkaille on oltava aivan erityinen, jotta lähtisi tässä taloustilanteessa ostamaan palvelua
- Käyttäjän edustajaa voisi olla hyvä haastatella hyödyistä
- Selkeä kuvaus, ja että seisoa sen takana. Palvelun on oltava kohdennettu tiettyyn tarpeeseen
- Palvelun on oltava muutettavissa kunnan erityisolosuhteisiin
- Kokemus sosiaalipalveluiden tuottamisesta ja sosiaalityöstä oltava pitkä ennen kuin kokeilee uusia menetelmiä
- Esimerkkejä toisista kunnista tarvitaan tueksi
- Hyvät vuorovaikutustaidot pitää olla
- Palvelun pitää olla ammatillista, lakikin sitä vaatii
- Mielellään perhekotipalvelua, pieniä yksiköitä ostettaisiin
- Testi/koejakso olisi hyvä, jotta voisi vakuuttua vaikuttavuudesta
- Kustannuskysymys
- Kaikki hoitopaikat on siivottu liian kliiniseksi
- On osoitettava hyöty, miten se vie asiakasta eteenpäin ja palvelu tekee itsensä tarpeettomaksi, ettei palvelu ole epämääräistä ”mössöä”
- Ärsyttää kun kaikkea nimitetään terapiaksi, mikä ei sitä ole. Pelkkä eläimen käyttö ei tee sosiaalityöstä terapiaa
- Luvat ym. pitää olla kunnossa

Tyypillisimmin GC-toimintamuodot olivat ratsastusterapiaa tai kaverikoira-tyyppisiä toimintoja. Metsässä ja luonnossa liikkuminen ja työskentely nähtiin myös yhtenä toimintamuotona.

Lopuksi haastattelussa tiedusteltiin haastateltavien näkemyksiä GC-toiminnan kehittymisen edellytyksistä Keski-Suomessa. Kuntien taloudellinen tilanne nähtiin haasteeksi. Toisaalta asiasta innostuttiin ja pidettiin positiivisena inhimillisyyden tuomista hoivaan. Ostopalvelumarkkinoiden kehittyminen lienee edellytys kuntien hankintojen laajamittaiselle leviämiselle. Tosin useissa, varsinkin isoissa kunnissa, linjaus oli päinvastoin vähentää ostopalveluita ja tuottaa palveluita enemmän omana tuotantona.

Millaisia mahdollisuuksia luontolähtöisillä menetelmillä jatkossa on mielestänne Keski-Suomen alueella?

- Voisi olla sijaa laajemmallekin käytölle
- Palvelut pitäisi olla tuotteistettuja selkeitä eriytyneitä palveluja, että tietää mitä saa
- Maatiloja on, siinä on paikkakunnan mahdollisuus ja vahvuus
- Maatiloja voisi hyödyntää esim. päihdekuntoutujien kuntoutuksessa
- Valitettavasti rahaa on vähän
- Luontoresurssit ovat mahtavat, palvelumarkkinoiden pitäisi kehittyä jotta asia menisi eteenpäin
- Laadun pitää olla parempi ja hinnan kilpailukykyinen, vanhuspalvelulaki luo hyvät edellytykset
- Kehitysvammaisten palveluja tuottavien tarve on todella suuri
- Nyt taistellaan siitä että peruspalvelut säilyvät
- Yhteistyötä ei ole saatu luontevasti liikkeelle
- Tästä voisi tulla ”hittijuttu”, hyvä että vihreä ajattelu leviää viimein hoivaankin
- Kiinnostaisi kouluttaa perhetyön yksikön työntekijöitä luontoavusteisiin menetelmiin
- Pitää olla hankerahoitus, jotta voitaisiin tuottaa tai ostaa, ei tapahdu kunnan omasta käyttötaloudesta

6.3 Muut tulokset

Green Care –toimintaa löytyy alueelta yritystoiminnan lisäksi muutakin. Pohjoisen Keski-Suomen Oppimiskeskuksen (POKE) luonnonvara-alan koulutusyksikössä on harjoitettu GC-opetusta eläinten hoidon koulutuksessa jo vuosia. Viime keväänä POKE:n lähihoitajakoulutuksessa oli ensimmäistä kertaa mahdollisuus suorittaa vihreän hoivan opintojakso, joka muodostui suosituksi opiskelijoiden parissa.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu on lanseerannut koira-avusteisen toiminnan koulutuksen joka on alkanut marraskuussa 2013. Valkoinen Talo Finland Oy, Muuramessa tarjoaa puutarhaterapian koulutusta.

7. Maakunnallinen jatkotoimenpide-ehdotus

Hankkeessa tehtyjen selvitysten perusteella on koottu ehdotus Green Care –toiminnan kehittämiseksi Keski-Suomen alueella. Green Care –toiminnan painopistealueita ovat tällä hetkellä metsäluonnon ja maaseutu ympäristön käyttö hyvinvoinnin tuottamiseen ja eläinten käyttö hyvinvoinnin edistämiseen. Keskisellä sijalla yrittäjyyden näkökulmasta on koulutus, tuotekehitys, verkostoituminen sekä tiedotustoiminta julkisen sektorin viranomaisille. Alla kuvatut toiminta-

ehdotukset on suunnattu nimenomaan yritysten kehittämiseen, tähtäimenä elinvoimainen Green Care –yritystoiminta Keski-Suomessa.

- Green Care -viitekehys selväksi yrittäjille
- Green Care –menetelmät haltuun koulutuksen avulla
- Green Care -toiminta selkeäksi tavoitteelliseksi toiminnaksi
- Green Care tuotteeksi ja selkeäksi palvelukuvaukseksi yrityskohtaisesti
- Toimiva maakunnallinen Green Care –yrittäjä- ja toimijaverkosto
- Green Care tutuksi suurelle yleisölle ja kuluttajille
- Green Care tietoa päättäjille ja virkamiehille
- Tutkimusta ja vaikuttavuustietoa tarvitaan yhä enemmän, tutkimuslaitokset hankkeisiin mukaan
- Julkisen sektorin ja GC-yrittäjien väliseen kanssakäymiseen välineitä ja tutkimustietoa

Maaseudun Sivistysliitto tulee hakemaan edellä kuvattuihin kehittämistavoitteisiin keskittyvää kehittämishanketta ohjelmakaudella 2014–2019. Keski-Suomessa on syytä toteuttaa voimakasta eri järjestäjien toteuttamaa hankeyhteistyötä, jossa kootaan eri Green Care:n osa-alueisiin keskittyvät hankkeet saman ”sateenvarjon” alle. Esimerkiksi yhteinen ohjausryhmä ja hankkeiden laadinta yhteistyössä on toivottavaa Green Care –toiminnan mahdollisimman hyvän kehittämisen ja synergia-edun aikaansaamiseksi tulevalle ohjelmakaudella.

Allekirjoittajat

Leena Kuhno, aluepäällikkö

Petri Honkonen, hankekoordinaattori

Hyvinvointia luonnosta Keski-Suomessa – Green Care -esiselvityshanke 2013

Kyselytutkimus maatalousyrittäjille ja sosiaalialan toimijoille

Maaseudun Sivistysliiton koordinoiman Green Care-esiselvityshankkeen suunnitelmaan sisältyy selvitys Green Care -toimintaan liittyen. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa miten hyvin Green Care tunnetaan Keski-Suomen alueella ja minkälaiset kehittymisnäkymät toiminnalla on tulevaisuudessa. Lisäksi kartoitettiin Green Care toiminnasta kiinnostuneet yritykset mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten.

Kysely kohdistettiin sosiaalialan yrityksille sekä maatalousyrittäjille. Sosiaalialan yrityksille kysely toteutettiin sähköisenä ja se lähetettiin 187 sähköpostiosoitteeseen. Maatalousyrittäjiä lähestyttiin postitse lähetetyillä kyselyillä. Kirjeitä postitettiin yhteensä 1300 kpl.

Maatalousyrittäjien osoitetiedot saatiin MTK:n rekisteristä ja kysely kohdistettiin 25–55 vuotiaille MTK Keski-Suomen jäsenille. Sosiaalialan yritysten osoitetiedot saatiin Valviran rekisteristä. Sosiaalialan toiminta on luvanvaraista toimintaa ja otannassa oli mukana myös julkisia liikelaitoksia. Kysely toteutettiin huhti-toukokuun aikana 2013.

Maatalousyrittäjien ja sosiaalialan toimijoiden kyselyiden kysymykset poikkeavat toisistaan jonkin verran koska kysymykset haluttiin kohdistaa toimialoihin sopiviksi. Sähköiseen kyselyyn vastauksia saatiin 31 kpl ja kirjekyselyyn 45 kappaletta. Sähköisen kyselyn vastausprosentti oli 16,57 % ja paperisen kyselyn 3,45 %. Kummankin kyselyn tuloksia on analysoitu erikseen.

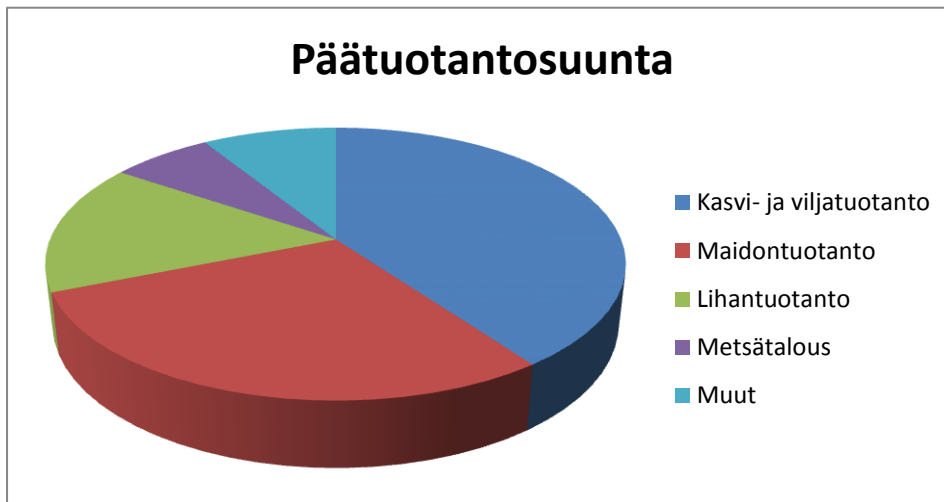
Vastauksia on analysoitu kyselyn mukaisessa järjestyksessä ja väliotsikot ovat kysymyksiä kyselypohjasta. Sekä paperinen lomake että sähköiset kysymykset ovat raportin liitteenä.

Kyselyn toteutti agrologiopiskelija Miia Vasama Jyväskylän ammattikorkeakoulusta.

Kysely maatalousyrittäjille

Toimiala/tuotantosuunta

Maatalousyrittäjistä suurin osa (18 kpl) toimi joko viljan- tai kasvinviljelyssä ja seuraavaksi eniten vastaajista oli maidontuottajia (13kpl). Lihantuotannon parissa toimi kahdeksan yrittäjää, joista yksi on sianlihan tuottaja ja loput naudanlihan tuottajia. Metsätalallisia yrittäjistä on kolme ja muita maatalouden yrittäjiä kyselyyn vastanneista on neljä kappaletta. Yrittäjistä 26:lla on selkeästi vain yksi tuotantosuunta, muilla vastaajilla yritystoiminta on jakautunut useimmiten kahteen, mutta osalla jopa neljään eri toimialaan. Muita kuin edellä mainittuja yritystoiminnan muotoja kyselyyn vastanneilla oli lämmöntuottaja, marjatila, hevostila, maatilamatkailu ja koneurakointi.

Yrittäjien/ työntekijöiden koulutus

Kyselyyn vastanneiden koulutustausta on varsin laaja, saunaterapeutista filosofian maisteriin, mutta puolella vastaajista on jokin maaseutuelinkeinoihin liittyvä koulutus. Koulutustaustaa on vaikea analysoida tarkemmin, sillä kysymysmuoto ei eritellyt tilalla tai yrityksessä työskentelevien koulutusta ja työtehtäviä. Työntekijöiden koulutuskysymykseen on myös listattu puolison ammatti, vaikka hän kävisi tilan tai yrityksen ulkopuolella töissä. Yrittäjien ja työntekijöiden maaseutuun liittyviä ammattinimikkeitä vastanneilla olivat agrologi, agronomi, maaseutuyrittäjä ja maatalousteknikko.

Maatilayrityksen tuotteet, oheispalvelut ja niiden asiakasryhmät

Koska vastaajista suurin osa on joko lihantuottajia tai maidontuottajia, ovat näiden maatilayritysten tuotteet luonnollisesti liha ja maito. Vilja- ja kasvitilalliset tuottavat siemenviljaa, leipäviljaa, viljaa, rehua, erikoiskasveja ja marjoja. Muut kyselyyn vastanneista yrityksistä tuottivat seuraavanlaisia tuotteita palveluita: perinnehoidot saunassa, koneurakointi, hevosvalmennus, mökkivuokraus, maatilamatkailu, suoramyynti, ohjelmalvelut, hevosten täysihoito, polttopuut ja

kuusentaimien myynti. Asiakasryhmä -kysymykseen otti kantaa vain alle puolet, jotka listaavat asiakkaansa näin: naapurit, yksityishenkilöt, matkailijat, lomalaiset, erilaiset ryhmät, perheet, seurat ja yritykset. Esimerkiksi polttopuuta ja rehua myydään naapureille, maitoa meijeriin ja lihaa Saarioiselle tai suoramyynninä kuluttajille. Alle on listattu kaikki yritysten tuotteet ja kuinka moni tila tai yrittäjä kyseisiä tuotteita tarjoaa. Yritys saattaa tarjota useaa tuotetta tai palvelua.

Perinnehoidot	4
Maito	13
Liha	8
Kasvi ja vilja	17
Mökkivuokraus	8
Koneurakointi	6
Hevosten valmennus/hoito	3
Maatilamatkailu	3
Suoramyynti	3
Ohjelmapalvelut	1
Puu	8
Mökkitalkkari	1

Green care- termi

Lähes kaikilla vastaajilla, 91 %, oli jonkinlainen käsitys siitä mitä Green Care tarkoittaa. Vain neljä vastaajaa oli jättänyt kysymykseen vastaamatta. Kaikki vastaajat liittivät Green Care -termiin luonnon jossakin määrin. Suuri osa vastaajista oli sitä mieltä, että eläimet liittyvät vihreään hoivaan oleellisesti. Luonto, eläimet ja hyvinvointi kuvaavat 12 vastaajan mielestä Green Care-terminä parhaiten. Kahdeksan vastaajan mielestä termi tarkoittaa vihreää hoivaa ja seitsemän vastaajaa koki, että Green Care on luonnon rauhaa. Kuuden vastaajan mielestä Green Care tarkoittaa luonnonläheisiä sosiaali- tai terveysalan palveluita. Green Care termi koettiin myös luonnonläheiseksi auttamiseksi ja se liitettiin luontolomailuun ja yleisesti ympäristöön liittyväksi. Lisäksi termit luonnonmukainen, luonnonvarat ja kestävä kehitys yhdistettiin sanaan. Yksi vastaajista oli sitä mieltä, että Green care on yhtä kuin puutarhatuotteet.

Tässä joitakin suoria lainauksia kyselylomakkeista:

- *luonnon antamaa rauhaa ihmisille tässä kiireen keskellä olevassa maailmassa*
- *luonnonläheistä auttamista*
- *luonnon ja eläinten käyttämistä apuna ihmisen psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseen*
- *rauhottumista maaseudulla*
- *luonnon oma hoitava vaikutus*
- *hyvinvointia luonnosta*
- *hoivapalvelut*
- *maaseudun tarjoamia virkistysmahdollisuuksia*
- *sosiaalialan työtä jossa hyödynnetään maaseutu ympäristöä*

Yritysten tarjoamat Green Care- palvelut

Kysymykseen vastasi kolmasosa kaikista kyselyyn osallistujista. Kysymykseen vastanneet yrittäjät tarjoavat pääsääntöisesti luontoon tai maaseutu ympäristöön liittyviä palveluita. Esimerkiksi hiljaisuuden polkuja, joita kulkiessa mieli rauhoittuu. Erilaisia luonnossa tapahtuvia aktiviteettejä kuten melontaa, sekä virkistys- ja työhyvinvointipäiviä tarjotaan eri kohderyhmille. Yritykset tarjoavat hoivaavia ja rentouttavia palveluja luonnon rauhassa ja läheisyydessä: saunahoitoja kuten kuppaamista, sekä turve- ja savusaunakokemuksia.

Yrityksistä kolmessa pääsee kohtamaan eläimiä. Katselun lisäksi joillakin tiloilla eläimiä pääsee myös hoitamaan ja silittelemään. Maatilamatkailu koetaan myös yhtenä green care palveluna. Lisäksi luonnonmukainen toiminta ja maaseudun rauha ovat vastanneiden yritysten tarjoamia puitteita, jotka he liittivät Green Careen. Eräs yritys työllistää sosiaalipuolen kuntoutujia tilallaan, mutta ohjaa heitä myös toisiin kohteisiin yhteistyökumppanien avulla.

Green Care – toiminnan kehittäminen

Usealla yrityksellä oli suurta kiinnostusta toiminnan kehittämiseen, mutta osalla ei tällä hetkellä ollut aikaa ylimääräisten asioiden hoitamiseen ja järjestämiseen. Kolme yrittäjää koki, ettei green care toiminta soveltunut heidän toimintaansa. Syyksi mainittiin mm. eläinten puuttuminen. Osa oli epävarmoja siitä, minkälainen toiminta voisi sopia juuri heidän yritykselleen.

Kaksi yrittäjää haluaisi tehdä enemmän yhteistyötä muiden yrittäjien kanssa ja useampi olisi halukas tarjoamaan kuntouttavaa työtä, työkokeiluja tai puutarhaterapiaa. Useampi yrittäjä haluaisi kehittää toimintaansa niin, että halukkailla olisi mahdollisuus tutustua ja oppia maatilalla erilaisia työtehtäviä. Toiveissa on myös, että eläimiä voisi tai osaisi käyttää hyödyksi entistä enemmän.

Ne tilat jotka jo tarjoavat saunaan liittyviä hoitoja, toivoivat pystyvänsä lisäämään erilaisia saunaan liittyviä palveluita. Myös erilaisten retkien järjestämisestä olivat monet kiinnostuneet toiminnan kehittämismuotona. Erikseen mainittiin myös, että lapsille haluttaisiin tarjota jotakin toimintaa,

mutta sen tarkemmin ei asiaa kommentoitu. Eräs maidontuottaja oli valmis hylkäämään lypsykarjansa heti jos Green Care – toiminnalla saa enemmän rahaa.

Green care- toiminnan mahdollisuudet Keski-Suomessa

Vastaajista 82 % (37 kpl) oli sitä mieltä, että toiminnalla on hyvät mahdollisuudet kehittyä Keski-Suomen alueella. Neljän vastaajan mielestä green care toiminnalla voi olla mahdollisuuksia, kaksi vastaajaa ei osannut sanoa ja yksi ei tiennyt. Kyselyyn vastanneista osa oli sitä mieltä, että green care- toimintaa voisi harjoittaa sivuelinkeinona.

Vastaajat olivat sitä mieltä että Keski-Suomen rauha, järvi- ja maalaismaisemat sekä vesistöt tarjoavat hyviä mahdollisuuksia Green Care toiminnalle. Yksi vastaajista ehdottikin, että green care voisi olla Keski-Suomen matkailun vetonaula.

Ylivoimaisesti eniten toiminnan mahdollisuudet pyörivät kasvatuksen, kuntoutuksen, hyvinvoinnin ja koulutuspalveluiden ympärillä. Erilaisia kuntouttavia hoitomuotoja toivotaan nuorille, aikuisille ja vanhuksille. Myös perhe- ja sijaiskotien sijoittaminen maaseudun rauhaan on vastaajien mielestä yksi mahdollisuus.

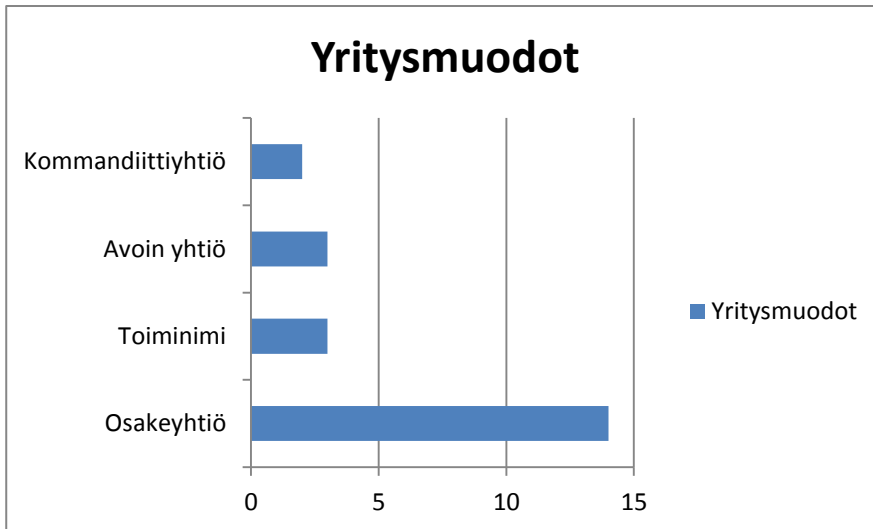
Kyselyyn vastanneet ovat sitä mieltä, että eri alojen toimijoita pitäisi saada yhteen, verkostoitumista kaivataan. Jokunen vastaaja oli myös lisäkoulutusta vailla green care toimintaan liittyen, asiasta ollaan kiinnostuneita mutta tietoa on hankalasti saatavilla. Keskisuomalainen luonto antaa hyvät mahdollisuudet, mutta ne on osattava hyödyntää. Toiminta edellyttää myös tuotteistamista ja hyvää markkinointia.

Kysely sosiaalialan yrityksille

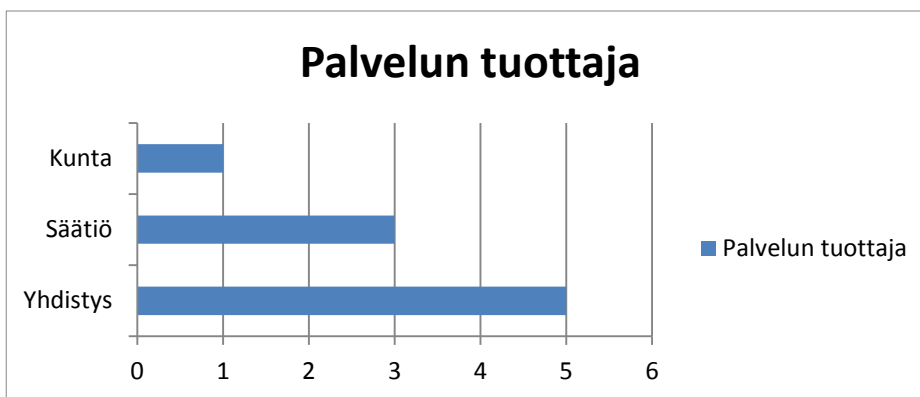
Toimiala ja yritysmuoto

Kyselyyn vastanneista sosiaali- ja terveysalojen toimijoista suurin osa tarjosi sosiaali- ja terveyspalveluita (8kpl) tai lasten päivähoitoa (8kpl). Seuraavaksi eniten vastanneista oli erilaisia asumispalveluita tarjoavia yrityksiä (4kpl), sekä vammaispalveluja tarjoavia yrityksiä (2kpl). Muita toimialoja vastanneista oli yksi kutakin: lastensuojelu, matkailu- ja ravintola-ala, päihdehuolto, hoivapalvelut, hyvinvointi, kunnallishallinto, kotihoito, vanhustenpalvelu sekä aikuisille suunnattu koulutusta ja kuntoutusta tarjoava yritys.

Yritysmuodot jakaantuvat seuraavanlaisesti:

Muut palveluiden tuottajat:

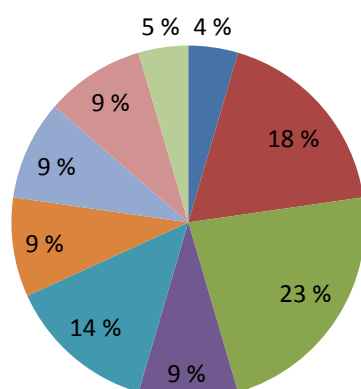
Yrityksen vakituinen työntekijämäärä

Yritysten työntekijämäärät vaihtelevat yhdestä useampaan sataan. Suuret työntekijämäärät selittyvät sillä että kyselyyn on vastannut yksi Keski-Suomen kunnista joka työllistää suuren määrän ihmisiä (739 kpl). Muita isompia työllistäjiä ovat vammaispalveluja tuottava yritys (100 kpl), kylpylä (44 kpl) sekä kotihoitoa tarjoava yritys (45 kpl). Lisäksi on neljä yritystä joiden työntekijämäärät ovat 20–30 kpl ja yksi yritys jossa palkkalistoilla on 14 henkilöä.

Suurin osa kyselyyn vastanneista yrityksistä työllistää alle kymmenen henkilöä. Tyypillisin työntekijämäärä pienemmissä yrityksissä on kaksi, kolme tai viisi työntekijää. Kahden työntekijän yrityksiä on neljä ja yhden työntekijän yrityksiä kaksi kappaletta.

Alle 10 työntekijän yritykset

■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7 ■ 8 ■ 9

Yrittäjien ja työntekijöiden koulutus

Yrityksissä työskentelevien henkilöiden koulutus on varsin monipuolista ja joissain tapauksissa hyvin laajaakin. Lähes kaikilla työntekijöillä on jonkinlainen koulutus sosiaali- tai terveysalalta. Poikkeuksena kuitenkin aikaisemmin mainittu keski-suomalainen kunta, jonka työntekijöiden koulutustausta on erittäin monipuolinen käsittäen useat eri toimialat. Myös kylpylän työntekijöiden koulutus on monialaista, mutta sieltäkin löytyy sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia.

Yritysten työntekijöistä esiin nousevat seuraavat ammattinimikkeet, joita vaikuttaisi olevan määrällisesti eniten: sairaanhoitaja, lähihoitaja, sosionomi sekä pedagogi. Lähes jokaisessa yrityksessä työskentelee ainakin yksi edellä mainituista ammattilaisista. Muita sosiaali- ja terveysalaan liittyviä ammatteja yrityksissä ovat fysioterapeutti, lastentarhanopettaja, sosiaalityöntekijä, psykologi, terveydenhoitaja ja kehitysvammaistenohjaaja.

Yrityksen tarjoamat palvelut

Kyselyyn vastanneet yritykset tarjoavat asumiseen, hoivaamiseen ja auttamiseen liittyviä palveluita. Suurin osa yrityksistä tarjoaa erilaisia asumis- ja hoitopalveluita vanhuksille, vammaisille ja nuorille. Erikseen ovat vielä tarjolla vammaispalvelut, perhehoito ja sijaishoito lapsille.

Kolme yritystä tarjoaa vanhuksille ja vammaisille päivätoimintaa sekä erilaisia kerhoja, retkiä ja tapahtumia. Kuntoutusta ja päihdekuntoutusta on tarjolla kahdessa paikassa sekä palveluja mielenterveyskuntoutujille. Lisäksi Keski-Suomen alueen yritysten palveluissa on myös lapsille suunnattua päivähoitoa ja varhaiskasvatusta.

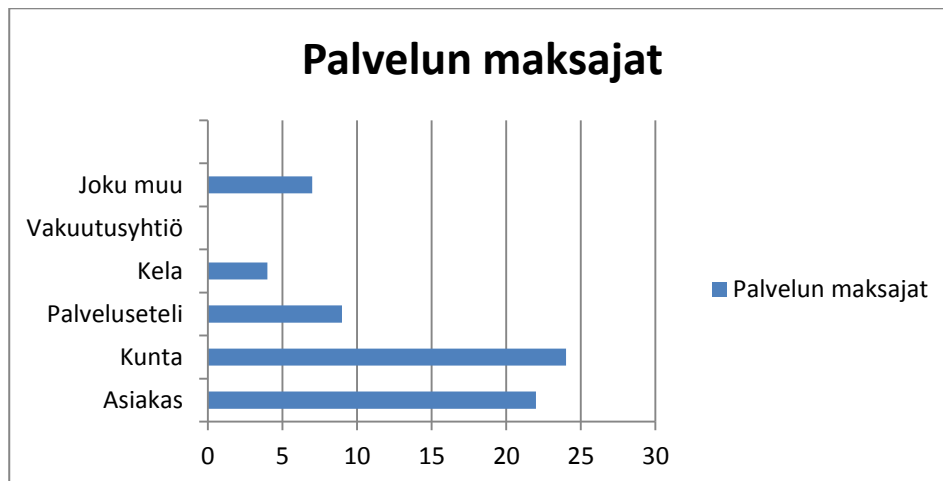
Yrityksen asiakasryhmät

Yrityksien palveluita tarvitsevat asiakkaat ovat yleensä yrityksen paikkakunnan läheisyydestä. Kaksi yritystä on rajannut oman toimialueensa, mutta toivottaa myös muualta tulevat asiakkaat tervetulleiksi. Suurin osa yrityksistä saa siis asiakkaansa Keski-Suomen alueelta. Perhehoito ja sijaishoito vastaanottavat asiakkaita ympäri Suomen, mutta sijaishoito etenkin eteläsuomalaisia nuoria.

Asumis- ja hoitopalveluita tarjoavien yritysten asiakkaat ovat pääsääntöisesti vanhuksia, mutta asiakkaina on myös nuorempia ihmisiä, joilla on muistisairaus tai päihdeongelma. Myös kehitysvammaisille ja mielenterveyskuntoutujille on tarjolla asumis- ja hoitopalveluita. Lasten päivähoitoa tarjotaan nollasta kuuteen -vuotiaille, mutta muuten ikää eri asiakasryhmille on hankala määrittää sillä aikaisemmin mainitut palvelut eivät kaikki ole sidoksissa asiakkaan ikään.

Palvelunkäyttäjien rahoitus

Suurin osa palveluiden rahoituksesta tulee kunnalta (36,4 %), mutta suuren osan palveluista maksaa myös asiakas itse (33,3 %). Noin 13 % palvelujen rahoituksesta kuitataan palveluseteleillä ja 6 % palveluista tulee Kelan maksettavaksi. Vaihtoehtoista ”jokin muu” saa osuudekseen noin 10 %. Tässä kohtaa maksaja oli kolmella vastaajalla RAY (raha-automaattiyhdistys), yhdellä sairaanhoitopiiri, paikallinen yritys tai kuntayhtymä. Yhden vastaajan mukaan kyseisen säätiön palvelut ovat ilmaisia. Vakuutusyhtiön kautta ei ole rahoitettu mitään palveluita.

Green care -käsite

Kyselyyn vastanneista kahdeksan ei kommentoinut Green Care termiä millään tavalla, mutta vastanneista kaikilla oli käsitys mitä Green Care tarkoittaa. Suurin osa vastaajista koki, että termi tarkoittaa ympäröivää luontoa ja sen hyödyntämistä. Myös ympäristön huomioon ottaminen ja luonto ovat vastaajien mielestä Green Carea. Green Care nähdään myös vihreänä hoivana ja huolenpitona, luontoa säästävänä ja se liitetään lisäksi kestävään kehitykseen. Green Care on erään vastaajan mukaan Bernerin tuote urheilunurmikoille.

Tässä muutamia suoria lainauksia vastauksista:

- *ympäristön huomioon ottamista toiminnassa*
- *lähipalveluita maaseudulla*
- *eläinten ja luonnon yhdistämistä hyvinvointipalveluihin*
- *kestävää kehitystä, luonnonvarojen arvostamista, omaehtoista toimintaa*
- *käsitän Green Care -toimintaan kuuluvan kaikki luonnon ja eläinten hyväksikäyttö kuntoutuksessa*

Luonto, maaseutu ympäristö tai eläimet yrityksen palveluissa

Osa yrityksistä sijaitsee haja-asutusalueen ulkopuolella ja ne käyttävät hyväkseen maaseutu ympäristöä palveluntuotannossa. Ympäristöstä nautitaan, joko sen maisema-arvojen vuoksi, tai tehdään erilaisia retkiä ja keksitään viriketoimintaa. Rauhallinen ja kaunis ympäristö kuuluu kolmen yrityksen palveluihin sellaisenaan. Yrityksillä on tarjolla monenlaista aktiviteettia vuodenaikojen vaihtelujen mukaan (esimerkiksi vaellusratsastus, hiihto, retket). Lähiruuan käyttö nähdään myös osana maaseutu ympäristöä. Kaksi yritystä hankkii tarvittavat raaka-aineet paikallisilta tuottajilta.

Eryteisesti lapsille suunnatuissa palveluissa nousevat eläimet ja luonto hyvin esille. Lasten kanssa tutkitaan ympäröivää luontoa ja tutustutaan erilaisiin eläimiin ja niiden tapoihin. Osa yrityksistä tarjoaa eläinavusteista terapiaa. Kaksi yritystä tekee vierailuja eläintiloille. Yleisesti ottaen kaikki yritykset hyödyntävät tehokkaasti lähiympäristön tarjoamat mahdollisuudet luontoon ja eläimiin liittyen.

Palveluiden kehittäminen

Osa yrityksistä, jotka toimivat maaseudulla kokevat, että palveluita ei ole syytä kehittää koska ne ovat jo maaseudulla ja se riittää. Kaksi yritystä kaipaisi selkeästi lisäinformaatiota aiheesta, koska eivät ole varmoja mihin suuntaan palveluita voisi kehittää. Jotkin yritykset haluaisivat kehittää toimintaansa niin, että pystyisivät tarjoamaan kokonaisvaltaisempia palveluita. Myös luonnon monimuotoisuutta haluttaisiin hyödyntää aiempaa enemmän. Vastaajien kommentteista voi päätellä että kysyntää luontoon ja rauhaan liittyvillä palveluilla on.

Vanhusten ja vammaisten todetaan pitävän eläimistä ja näille asiakasryhmille toivotaan esimerkiksi jonkinlaisia maatilavierailuja, joissa voi muistella menneitä tai tehdä pieniä askareita ja saada uusia kokemuksia. Kaksi yritystä toivoisi löytävänsä maatilan, jonka kanssa voisi tehdä yhteistyötä.

Green care ostopalvelut

Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että olisi valmis ostamaan Green Care ostopalveluita muilta yrittäjiltä. Ylivoimaisesti suosituin ostopalvelu olisi vierailu kotieläintiloille. Myös eläinavusteisia toimintoja oltaisiin valmiita ostamaan. Luontokoulut, virike- ja harrastustoiminta sekä erilaiset ohjelmapalvelut olisivat myös tervetulleita ostopalveluina.

Vastanneista yrityksistä kaksi eivät olleet tietoisia mahdollisista ostopalveluista. Esimerkiksi päihdekuntoutujat kohtaavat usein negatiivisia ennakoasenteita. Kyseisellä yrittäjällä oli huonoja kokemuksia ostopalveluista, vaikka halukkuutta olisi paljonkin hyödyntää ympäristön mahdollisuuksia.

Green care toiminnan mahdollisuudet Keski-Suomessa

Noin 40 % vastaajista kokee että Green Care toiminnalla on mahdollisuuksia Keski-Suomessa. Kukaan vastaajista ei ole sitä mieltä että mahdollisuuksia ei ole. 31 % oli sitä mieltä että mahdollisuuksia ehkä on. 28 % ei osannut sanoa.

Koetko että Green Care toiminnalla on mahdollisuuksia toimialallasi Keski-Suomessa

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	Kyllä	13	40,63%					
2.	Ei	0	0,00%					
3.	Ehkä	10	31,25%					
4.	En osaa sanoa	9	28,13%					
	Yhteensä	32	100%					

Verkostoituminen muiden yrittäjien kanssa

Tällä hetkellä kysymykseen vastanneista yrityksistä noin puolet (10 kpl) on verkostoitunut yhden tai useamman yrittäjän kanssa. Verkostoitumista eivät olleet tehneet 11 kpl vastaajista. Suurin osa vastaajista on verkostoitunut oman toimialan yrittäjien kanssa. Kaksi yritystä on verkostoitunut kaikkien mahdollisten kanssa.

Puolet kyselyyn vastanneista oli valmiita verkostoitumaan muiden yrittäjien kanssa ja seitsemän yritystä oli valmis osallistumaan alan yritystoimintaa kehittävään hankkeeseen.

Oletko kiinnostunut

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	Verkostoitumaan aiheesta kiinnostuneiden yrittäjien kanssa Keski-Suomessa	16	100,00%					
2.	Osallistumaan alan yritystoimintaa kehittävään hankkeeseen	7	43,75%					
	Yhteensä							

Toiveet ja ideat Green care toiminnan kehittämiseen

Tähän avoimeen kysymykseen vastauksia tuli vain viisi. Kolme vastaajaa toivoi green care asialle enemmän näkyvyyttä ja tiedotusta. Myös lisäverkostoitumista ja yhteistoiminnan lisäämistä toivottiin. Eräs vastaaja toivoi Saarijärven reitin tunnetuksi tekemistä.

Yhteenveto

Maatalousyrittäjille kohdistettuun kyselyyn saatiin vastauksia myös henkilöiltä jotka eivät ole maataloustuottajia. Tämä selittyy sillä että MTK:sta pyydettyjen jäsentietojen joukossa on myös henkilöitä jotka eivät ole maatalousyrittäjiä. Tämä saattaa selittää myös kyselyyn vastanneiden pienehkön vastausprosentin. Pieni osa Keski-Suomen maatalousyrittäjistä jäi kyselyn ulkopuolelle, sillä kaikki eivät kuulu maa- ja metsätaloustuottajain keskusliittoon. Voidaan myös olettaa, että kyselyyn vastanneilla oli jo jokin ennakkokäsitys Green Care-teemasta, joka rohkaisi heitä vastaamaan kyselyyn.

Sosiaalialan yrittäjille kohdistettuun kyselyyn asiakastiedot saatiin Valvirasta ja todennäköisesti rekisterin tiedoissa ei ole juurikaan puutteita koska sosiaalipuolen toiminta on luvanvaraista.

Green Care – toiminnalla on selvästi kehitysmahdollisuuksia Keski-Suomen alueella. Toiminta kuitenkin kaipaisi kipeästi lisää näkyvyyttä ja kyselyyn vastanneet toivoivat saavansa lisätietoa Green Caresta. Etenkin maatalousyrittäjät kokivat että Green Caresta ei ole helposti tietoa saatavilla.

Lähes kaikki kyselyihin vastanneet kuitenkin olivat selvillä siitä mitä Green Care- termi tarkoittaa ja kiinnostusta toimintaan olisi hyvin monella, mutta varsinkin maatalousyrittäjät kokevat että tähän ei tällä hetkellä ole aikaa muiden töiden ohella. Vastanneilla maatalousyrittäjillä MTK:n jäsenistöstä, monilla oli sivuelinkeinoja. Tämä tukee käsitystä, että maatalouteen tukeutuvaan luontoavusteiseen hyvinvointitoimintaan on edellytyksiä, mikä myös ilmeni vastauksista.

Green Care

Keski-Suomessa

Arvoisa vastaanottaja,

Kartoitamme hyvinvointipalvelujen tuottamista maatalouden sivuelinkeinona. Olisimme kiitollisia jos voisit käyttää hetken ajastasi kyselyyn vastaamiseen. Palautuskuori on liitteenä.

Mitä on Green Care? Se voi olla osallistumista maatalan töihin, puutarhaterapiaa, kuntouttavaa työtoimintaa tai vaikkapa hiljentymistä maaseutuluonnon keskellä.

Green Care on ihmisten hyvinvoinnin edistämistä maaseudun ja maaseutuluonnon avulla. Green Care toiminta on tavoitteellista toimintaa, jossa luonto on osa sitä tai antaa puitteet toiminnalle. Green Care toiminta sijoittuu useimmiten maaseudulle. Green Care on yleiskäsite menetelmille joita hyödynnetään vastuullisesti sosiaali- terveys, kasvatusta ja kuntoutuspalveluissa.

Tämä kysely toteutetaan osana Maaseudun Sivistysliiton (MSL) Hyvinvointia luonnosta Keski-Suomessa, Green Care – esiselvityshanketta. Hankkeen tavoitteena on kartoittaa keskisuomalaiset Green Care yrittäjät ja toiminnan kehittymismahdollisuudet Keski-Suomessa.

**MAASEUDUN
SIVISTYSLIITTO**

maaseuturahasto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Perustiedot

Yrityksen nimi: _____

Sijaintipaikkakunta: _____

Toimiala/tuotantosuunta: _____

Yrittäjien/työntekijöiden _____ koulutus:

Kuvaile lyhyesti maatilayrityksesi tuotteita, oheispalveluita, ja niiden asiakasryhmiä: _____

Mitä termi Green Care mielestäsi tarkoittaa?

Kuuluuko yritystoimintaasi esimerkiksi alussa kuvattuja Green Care-palveluja? Jos kuuluu, niin millaisia?

Oletteko kiinnostuneita kehittämään Green Care – toimintaa osaksi yrityksenne toimintaa? Jos olette, niin millaisia palveluita?

Onko mielestänne Green Care -toiminnalla mahdollisuuksia kehittyä Keski-Suomessa?

Jos kiinnostuitte Green Care – toiminnasta ja olette kiinnostunut kehittämään sitä jatkossa, jättäkää yhteystietonne tähän

Kiitokset ajastanne

Liite 2. Kysely sosiaalialan toimijoille

Green Care Keski-Suomessa

Arvoisa vastaanottaja,

Kartoitamme luonnon hyödyntämistä hyvinvointipalveluissa ja olisimme kiitollisia jos voisit käyttää hetken ajastasi kyselyyn vastaamiseen.

Mitä on Green Care? Se voi olla luontoympäristön ja eläinten hyödyntämistä hoivapalvelun tukena, kuntoutusta luonnon avulla, työ- tai päivätoimintaa maataloudessa tai luontoavusteista terapiaa.

Green Care on ihmisten hyvinvoinnin edistämistä maaseutu ympäristön ja luonnon avulla. Green Care toiminta on tavoitteellista toimintaa, jossa luonto on osa sitä tai antaa puitteet toiminnalle. Green Care on yleiskäsite menetelmille joita hyödynnetään vastuullisesti sosiaali- terveys, kasvatus ja kuntoutuspalveluissa.

Tämä kysely toteutetaan osana Maaseudun Sivistysliiton (MSL) Hyvinvointia luonnosta Keski-Suomessa, Green Care – esiselvityshanketta. Hankkeen tavoitteena on kartoittaa keski-suomalaiset Green Care yrittäjät ja toiminnan kehittymismahdollisuudet Keski-Suomessa.

Kysely toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa. Kyselyyn vastaamisaika päättyy 26.5.2013.

Lisätietoja: Hankekoordinaattori Petri Honkonen, puh.044-5681216 petri.honkonen(at)msl.fi

1. Yrityksen nimi
2. Sijaintipaikkakunta
3. Toimiala
4. Yritysmuoto
5. Yrityksen vakituinen työntekijämäärä
6. Yrittäjien ja/ tai työntekijöiden koulutus?
7. Kuvailkaa yrityksen tarjoamia palveluita?
8. Yrityksen asiakasryhmät (alue, ikä ym)
9. Palvelujen käyttäjien rahoitus, kuka maksaa palvelun?

Asiakas

Kunta

Palveluseteli

Kela

Vakuutusyhtiö

Jokin muu, mikä

10. Mitä Green Care mielestäsi tarkoittaa?
11. Näkyvätkö luonto, maaseutuympäristö tai eläimet jotenkin yrityksesi palveluissa tai toiminta-ajatuksessa? Jos näkyvät niin miten?
12. Oletko ajatellut kehittää luontoa, maaseutuympäristöä tai eläimiä hyödyntäviä palveluita tulevaisuudessa yritystoiminnassasi? Millä tavoin olet kiinnostunut kehittämään palveluita?
13. Voisitko ajatella hankkivasi Green Care tyyppisiä ostopalveluita muilta yrittäjiltä? Jos, niin minkälaisia?
14. Koetko että Green Care toiminnalla on mahdollisuuksia toimialallasi Keski-Suomessa?

Kyllä

Ei

Ehkä

En osaa sanoa

15. Oletko verkostoitunut muiden vastaavien yritysten kanssa, jos olet niin minkälaisen?
16. Oletko kiinnostunut

Verkostoitumaan aiheesta kiinnostuneiden yrittäjien kanssa Keski-Suomessa
Osallistumaan alan yritystoimintaa kehittävään hankkeeseen

17. Toiveita ja ideoita Green Care – toiminnan kehittämiseen Keski-Suomessa

18. Jos olet kiinnostunut Green Care – toiminnasta, jätä yhteystietosi

LIITE 2: ESISELVITYSHANKKEEN HAASTATTELUJEN KYSYMYSPATTERISTOT

Green Care –haastattelu, yritykset

1. Kuvaile lyhyesti yrityksesi tämän hetkistä toimintaa: asiakasryhmiä, sijaintia, työntekijäresursseja, muita resursseja (luonto, metsä, eläimet, tilat) sekä

Asiakasryhmät:

Yrityksen työntekijämäärä ja koulutus:

Yrityksen yhtiömuoto ja perustamisvuosi:

2. Onko nykyisessä yritystoiminnassasi Green Care –toimintamuotoja: luontoa,
3. Mitä ajatuksia sanapari Green Care sinussa herättää?
4. Onko maaseutumaisuudella rahallista merkitystä liiketoiminnassasi? Miten se on tuotteistettu?
5. Jos vastasit edelliseen kyllä, mitä suunnitelmia sinulla on yritystoiminnan kehittämiseksi?
6. Oletko kiinnostunut soveltamaan yritystoiminnassasi näitä edellä kuvattuja menetelmiä jatkossa? Jos olet, niin minkälaista tukea tai neuvontaa tarvitset tähän?
7. Onko yrityksesi verkostoitunut muiden vastaavien yritysten kanssa? Jos on, niin minkälaisen?
8. Mitkä ovat yrityksesi keskeiset yhteistyötahot?
9. Onko asiakaskuntasi sellaista, että voisit ajatella hankkivasi heille Green Care –ajatuksella tuotettuja palveluja muilta yrityksiltä?
10. Onko yritykselläsi tarve saada lisää tietoa green care-ajattelusta?

Green Care -haastattelu, sosiaalitoimen viranhaltijat

1. Perustiedot: Nimi, organisaatio
2. Asema organisaatiossa, toimenkuva
3. Toimitko ensisijaisesti tilaajan tai tuottajan roolissa tehtävässasi, vai molemmissa?
4. Kuuluuko kunnan ostopalveluihin luontoa hyödyntäviä tai luontoavusteisia palveluita?
5. Kuuluuko kunnan itse tuottamiin palveluihin luontoavusteisia palveluita?
6. Jos kuuluu, kuvaa näitä palveluita
7. Onko green care termi teille tuttu? Tunnetteko green care-palveluita?
8. Mitä kautta olette saaneet tiedon green care –palveluista?
9. Mitä kautta hankitte/hankkisitte mieluiten tietoa green care-palveluista?
10. Millaisia kokemuksia sinulla on luontolähtöisten menetelmien käytöstä?
11. Miten koet luontolähtöisten menetelmien sopivan ammatilliseen sosiaalipalveluiden tuottamiseen?
12. Millä asiakasryhmillä omalla hallinnonalallasi koet olevan eniten tarvetta luontolähtöisiin palveluihin?
13. Mikä asiakasryhmä hyötyy mielestäsi eniten luontolähtöisistä palveluista?
14. Mitä edellytyksiä green care palvelulla on teidän mielestänne hankinnan kannalta esimerkiksi palvelun laadun ja tuotannon osalta?
15. Mitä tulevaisuuden suuntaviivoja organisaatiossasi on liittyen ostopalveluiden kilpailuttamiseen tai itse tuotettaviin palveluihin?
16. Millaisia mahdollisuuksia luontolähtöisillä menetelmillä jatkossa on mielestänne Keski-Suomen alueella?